

Aktuality z Evropské unie od Stálého zastoupení ČAK v Bruselu

(červen 2019)

★ **Nové nařízení k zabezpečení dokladů totožnosti**

EU zavádí přísnější zabezpečení průkazů totožnosti s cílem omezit jejich podvodné zneužívání. Nová pravidla zavádějí minimální normy pro informace na nich uváděné a pro bezpečnostní prvky, jež budou společné pro všechny členské státy, s výjimkou států, které průkazy totožnosti občanů nevyžadují. Podle nového nařízení se průkazy totožnosti budou muset vydávat v jednotném formátu kreditní karty, budou rovněž muset zahrnovat fotografii a dva otisky prstů držitele průkazu, uložené v digitálním formátu na bezkontaktním čipu. Na průkazech totožnosti bude uvnitř vlajky EU zobrazen kód země členského státu, který je vydal. Doba platnosti průkazů totožnosti bude minimálně 5 let a maximálně 10 let. Členské státy mohou vydávat průkazy totožnosti s delší dobou platnosti osobám starším 70 let. Pokud se průkazy totožnosti vydávají nezletilým osobám, může být doba jejich platnosti kratší než 5 let. Nová pravidla vstoupí v platnost 2 roky po přijetí, což znamená, že od tohoto dne musí všechny nové doklady splňovat nová kritéria. Pravidla rovněž upřesňují minimální informace, které mají být uvedeny na povoleních k pobytu vydávaných občanům EU, a sjednocují formát a další specifikace povolení k pobytu vydávaných rodinným příslušníkům občanů EU ze třetích zemí.

Kompletní text nařízení je k dispozici v českém jazyce zde: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/PE-70-2019-INIT/cs/pdf>

★ **Zpráva Komise ukazuje, že cílené investice a účinné digitální strategie podporují výkonnost členských států**

Evropská komise dne 11. června zveřejnila výsledky Indexu digitální ekonomiky a společnosti (DESI) za rok 2019, který sleduje celkovou výkonnost Evropy v digitální oblasti a měří pokrok jednotlivých zemí EU, pokud jde o jejich digitální konkurenceschopnost. Země, které si v souladu se strategií EU pro jednotný digitální trh stanovily ambiciózní cíle a těm přizpůsobily své investice, dosáhly v poměrně krátkém čase lepších výsledků. To je jeden z hlavních závěrů letošního Indexu digitální ekonomiky a společnosti (DESI). Skutečnost, že největší ekonomiky EU nejsou zároveň i digitálními průkopníky, však ukazuje, že pokud má EU zůstat celosvětově konkurenceschopná, je třeba zrychlit tempo digitální transformace. Zpráva konkrétně

zmiňuje zlepšení konektivity, která však stále neodpovídá aktuálním potřebám; chválí přepracování telekomunikačních předpisů EU; upozorňuje na nedostatečné základní digitální znalosti Evropanů; poukazuje na digitalizaci podniků, avšak pomalý nárůst objemu elektronického obchodování; v neposlední řadě zmiňuje rovněž sbližování právní úpravy napříč EU v oblasti digitálních veřejných služeb.

Kompletní zpráva je k dispozici v anglickém jazyce zde: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/desi>

Nová pravidla a záruky v trestním řízení pro děti od této chvíle platí v celé EU

Dne 11. června začala platit směrnice 2016/800 o zvláštních zárukách pro děti v trestních řízeních. Jde o poslední z balíčku šesti směrnic EU, které lidem po celé EU zaručují procesní práva. Cílem této směrnice je zavést procesní záruky, které zajišťují, že osoby mladší 18 let, jež jsou podezřelé nebo obviněné v trestním řízení, jsou schopny toto řízení chápat a sledovat a uplatňovat své právo na spravedlivý proces, a zabránit dětem v opakování trestné činnosti a podpořit jejich sociální integraci. Směrnice konkrétně zavádí: právo dítěte na to, aby byla informována osoba vykonávající rodičovskou odpovědnost; právo na přístup k obhájci; právo na individuální posouzení (zvláštních potřeb ohledně ochrany, vzdělávání, odborné přípravy a sociálního začlenění), které zohlední zejména osobnost a zralost dítěte, jeho materiální, ekonomické, sociální a rodinné zázemí a zvláštní zranitelnost; právo na lékařské vyšetření; audiovizuální záznam výslechu; omezení zbavení osobní svobody pouze na krajní případy; využívání alternativních opatření namísto zadržení, vždy, kdy je to možné; v případě zbavení osobní svobody, aby byly děti drženy odděleně od dospělých osob; právo na ochranu soukromí; právo dítěte na doprovod osoby vykonávající rodičovskou odpovědnost během řízení; právo na právní pomoc, ochranu; apod.

Kompletní text směrnice je k dispozici v českém jazyce zde: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016L0800&from=EN>

Nový Evropský orgán pro pracovní záležitosti se sídlem v Bratislavě

Členské státy dne 13. června před zasedáním Rady pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele, na němž mají ministři formálně přijmout nařízení o zřízení Evropského orgánu pro pracovní záležitosti, rozhodly, že sídlo tohoto orgánu bude v Bratislavě. Předseda Komise Juncker poprvé představil úmysl zřídit Evropský orgán pro pracovní záležitosti ve svém projevu o stavu Unie v září 2017. Komise předložila svůj návrh na zřízení orgánu pro pracovní záležitosti v březnu 2018 a v únoru 2019 dosáhly Evropský parlament a Rada v této otázce prozatímní dohody. Po

Evropském parlamentu již i Rada formálně přijala nařízení o zřízení Evropského orgánu pro pracovní záležitosti, které vstoupí v platnost v nadcházejících dnech po jeho podpisu a vyhlášení. Tento nový orgán má zajistit, aby byla všechna unijní pravidla týkající se mobility pracovních sil prosazována spravedlivě, jednoduše a účinně. Po dnešním konečném přijetí zřizovacího nařízení zahájí orgán svoji činnost v roce 2019 a nejpozději v roce 2024 začne fungovat naplno. Dne 16. října 2019 bude představena jeho správní rada a pracovní program.

Více informací je k dispozici v českém jazyce zde: http://europa.eu/rapid/press-release STATEMENT-19-844_cs.htm

Zasedání EU-US k elektronickým důkazům

Dne 19. června se v pod záštitou Rumunského předsednictví v Radě EU uskutečnil ministerský meeting v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí mezi zástupci EU a USA. Smyslem jednání bylo vyjasnění priorit vzájemné spolupráce a boje proti společným hrozbám. Jednou z diskutovaných priorit byla i bezpečnost v kyberprostoru. Dalším diskutovaným tématem byla otázka přeshraničního přístupu k elektronickým důkazům a důsledky nově přijaté právní úpravy v USA a přezkum stávající legislativy EU. Přítomní byli informováni ohledně schválení mandátů Komise Radou EU pro vyjednávání dohody se Spojenými Státy ohledně přístupu k elektronickým důkazům za účelem justiční spolupráce v trestních věcech.

Kompletní tisková zpráva je k dispozici v anglickém jazyce zde: http://europa.eu/rapid/press-release STATEMENT-19-3322_en.htm

Obchodní dohoda a dohoda o investicích mezi EU a Vietnamem

Rada ministrů dne 25. června schválila obchodní dohodu a dohodu o investicích mezi EU a Vietnamem. Připravila tak cestu k jejich definitivnímu schválení a podpisu. Dohody, jež budou za EU v Hanoji podepsány dne 30. června, mají mít pro evropské i vietnamské podniky, spotřebitele a pracovníky nebývalý přínos a zároveň mají podpořit dodržování pracovních práv, ochranu životního prostředí a boj proti změně klimatu podle Pařížské dohody. Obchodní dohoda postupně a způsobem, který v plné míře zohledňuje rozvojové potřeby Vietnamu, odstraní téměř všechna cla z obchodu se zbožím mezi těmito dvěma stranami. Obsahuje také zvláštní ustanovení na odstranění technických překážek, například v automobilovém odvětví, a zajistí, aby bylo ve Vietnamu chráněno 169 tradičních evropských potravin a nápojů se zeměpisným označením. Díky dohodě se budou moci podniky EU ve Vietnamu také účastnit nabídkových řízení za stejných podmínek jako domácí podniky.

Dohoda o ochraně investic obsahuje moderní pravidla sloužící k ochraně investic. Jsou vymahatelná prostřednictvím nového systému soudů pro investiční oblast. Dohoda zajišťuje zachování práva států na obou stranách přijímat regulační opatření, bude-li to v zájmu jejich občanů. Nahradí bilaterální dohody o investicích, které 21 členských

států již s Vietnamem uzavřelo, a zavede nové právní záruky k předcházení střetu zájmů a ke zvýšení transparentnosti.

Více informací je k dispozici v anglickém jazyce zde: http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2016/june/tradoc_154622.pdf

Revidované nařízení Brusel IIa

Nařízení Brusel IIa je základem přeshraniční soudní spolupráce EU ve věcech manželských (rozvod, rozluka, prohlášení manželství za neplatné) a ve věcech rodičovské zodpovědnosti, včetně otázek souvisejících s péčí o dítě a právem na styk s dítětem a únosem dítěte do zahraničí. Toto nařízení se uplatňuje ve všech členských státech EU kromě Dánska od 1. března 2005. Rada dne 25. června přijala novelu stávajících pravidel EU (nařízení Brusel IIa), která zlepší ochranu dětí v rámci přeshraničních sporů, týkajících se rodičovské zodpovědnosti a únosu dítěte. Díky těmto novým pravidlům budou soudní řízení jednodušší, rychlejší a efektivnější. Nařízení platí pouze pro přeshraniční spory v rámci EU a stanoví pravidla pro určení příslušnosti soudů, přeshraničního uznávání a výkon rozsudků. Přijaté změny se týkají hlavně rodičovské zodpovědnosti a mezinárodních únosů dítěte a budou mít pozitivní dopad na všechny procedury týkající se dětí: zkrácení procesních lhůt na maximální dobu šesti týdnů pro soud prvního stupně a na šest týdnů pro každý odvolací soud; obligatorní výslech dítěte ve všech řízeních, je-li schopno si utvořit vlastní názor; u všech soudních rozhodnutí bude zrušeno zprostředkující řízení požadované pro přeshraniční vymáhání rozsudku; zavádí sjednocení podmínek pro zamítnutí, či odložení vymáhání napříč EU; lepší spolupráci mezi ústředními orgány, s nimiž rodiče vstupují do přímého kontaktu; řešení otázek umístění dítěte v jiném členském státě a stanovení jasného postupu pro získání souhlasu členského státu, v němž má být dítě umístěno.

Nařízení je dostupné v českém jazyce zde: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R1111&qid=1562158075212&from=CS>

EU a Mercosur dosáhly obchodní dohody

Evropská unie a Mercosur (Argentina, Brazílie, Paraguay a Uruguay) dne 28. června dosáhly politické dohody o komplexní obchodní dohodě. Nový obchodní rámec – součást širší dohody o přidružení mezi oběma regiony – posílí strategické, politické a hospodářské partnerství a vytvoří na obou stranách významné příležitosti pro udržitelný růst, respektování životního prostředí a zachování zájmů spotřebitelů a citlivých hospodářských odvětví v EU. Mezuregionální dohodou mezi EU a Mercosurem se odstraní většina cel uplatňovaných na vývoz z EU do zemí Mercosuru, což zvýší konkurenceschopnost podniků z EU zejména v oblasti průmyslových a zemědělsko-potravinářských odvětvích. Dohoda přinese nové obchodní příležitosti v Mercosuru pro společnosti z EU, které prodávají na základě veřejných zakázek, a poskytovatelům služeb mimo jiné v odvětvích informačních technologií, telekomunikací

a dopravy. Dohoda zjednoduší hraniční kontroly, sníží byrokracii a omezí využívání vývozních daní ze strany zemí Mercosuru. Výhody budou na obou stranách plynout i menším společnostem, a to díky nové on-line platformě poskytující přístup k veškerým relevantním informacím. EU a Mercosur se zároveň zavazují k účinnému provádění Pařížské dohody o klimatu. Zvláštní kapitola zaměřená na udržitelný rozvoj se bude zabývat otázkami, jako je udržitelné obhospodařování a ochrana lesů, dodržování pracovních práv a prosazování odpovědného chování podniků.

Více informací zde: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-3396_cs.html

Judikatura SDEU

SDEU: Stanovisko generálního advokáta ze dne 4. června 2019 ve věci C-18/18 Eva Glawischnig-Piesczek v. Facebook Ireland Limited

Podle generálního advokáta M. Szpunara lze společnosti Facebook uložit povinnost vyhledat a identifikovat všechny komentáře, které jsou totožné s urážlivým komentářem, jehož protiprávnost byla určena, jakož i komentáře, které jsou rovnocenné, pokud pochází od stejného uživatele. V projednávaném případě dovolávané unijní právo neupravuje otázku, zda je možné společnosti Facebook uložit povinnost odstranit dotčené komentáře na celosvětové úrovni.

Paní Eva Glawischnig-Piesczek, která byla poslankyní Nationalrat (Národní rada, Rakousko), předsedkyní poslaneckého klubu die Grünen, a spolkovou mluvčí této strany, podala u rakouských soudů návrh na vydání předběžného opatření vůči společnosti Facebook, aby tato společnost ukončila zveřejnění urážlivého komentáře. Oberster Gerichtshof (Nejvyšší soud, Rakousko), kterému byla v posledním stupni věc předložena k rozhodnutí, má za to, že účelem dotčených prohlášení je porušit čest paní Glawischnig-Piesczek, urazit ji a pomluvit. Vzhledem k tomu, že Oberster Gerichtshof má rozhodnout o otázce, zda soudní příkaz může být na celosvětové úrovni rovněž rozšířen na prohlášení, která mají totožné znění nebo rovnocenný obsah, o nichž společnost Facebook neví, požádal Soudní dvůr, aby v této souvislosti provedl výklad směrnice o elektronickém obchodu.

Ve svém stanovisku z dnešního dne má generální advokát Maciej Szpunar za to, že směrnice o elektronickém obchodu nebrání tomu, aby poskytovateli hostingu, který provozuje platformu sociální sítě, jako je Facebook, byla soudním příkazem uložena povinnost vyhledat a identifikovat – mezi všemi informacemi šířenými uživateli takovéto platformy – informace, které jsou totožné s informacemi, jež byly prohlášeny za protiprávní soudem, který vydal tento soudní příkaz.

Kompletní tisková zpráva je k dispozici v českém jazyce zde: <https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2019-06/cp190069cs.pdf>

SDEU: Rozsudek Soudního dvora ze dne 24.června 2019 ve věci C-619/18 Komise v. Polsko

Soudní dvůr EU ve svém rozhodnutí ve věci C-619/18 Komise v. Polsko, ze dne 24. června, následoval stanovisko GA Tančeva a potvrdil, že ustanovení polských právních předpisů snižující věkovou hranici pro odchod soudců Nejvyššího soudu do důchodu, jsou v rozporu s unijním právem. Sporná opatření porušují zásady neodvolatelnosti soudců a soudcovské nezávislosti.

Podle tohoto zákona tedy museli soudci ve funkci u Nejvyššího soudu, kteří dosáhli věku 65 let před datem nabytí účinnosti tohoto zákona nebo nejpozději dne 3. července 2018, odejít do důchodu k datu 4. července 2018, ledaže předložili takové prohlášení a osvědčení do 3. května 2018 a získali od prezidenta Polské republiky souhlas k pokračování ve výkonu funkce soudce Nejvyššího soudu. Dne 2. října 2018 podala Komise k Soudnímu dvoru žalobu pro nesplnění povinnosti. Komise tvrdí, že Polská republika porušila unijní právo, když zaprvé snížila věkovou hranici pro odchod do důchodu a tuto novou hranici uplatnila na soudce Nejvyššího soudu jmenované do 3. dubna 2018 a zadruhé přiznala prezidentu Polské republiky diskreční pravomoc prodloužit období aktivního výkonu funkce soudců Nejvyššího soudu.

Soudní dvůr odmítl argument Polské republiky, že snížení věkové hranice pro odchod do důchodu soudců Nejvyššího soudu na 65 let bylo vedeno úmyslem harmonizovat tento věk s obecným důchodovým věkem vztahujícím se na všechny pracovníky v Polsku, a tím optimalizovat věkovou skladbu členů tohoto soudu. Důvodová zpráva k návrhu nového zákona o Nejvyšším soudu, zavedení nového mechanismu, jenž prezidentu republiky dovoluje na základě diskrečního uvážení rozhodnout o prodloužení výkonu funkce soudce, jehož funkční období bylo takto zkráceno, a skutečnost, že předmětným opatřením byla dotčena téměř třetina členů ve funkci u tohoto soudu, včetně první předsedkyně tohoto soudu, jejíž šestileté funkční období zaručené Ústavou bylo zkráceno, mohou totiž vyvolat vážné pochybnosti o skutečných cílech této reformy. Toto opatření se navíc nejví jako vhodné k dosažení cílů tvrzených Polskem ani jako přiměřené. Soudní dvůr proto určil, že použití opatření spočívajícího ve snížení věkové hranice pro odchod do důchodu soudců Nejvyššího soudu na soudce ve funkci u tohoto soudu není odůvodněno legitimním cílem a je v rozporu se zásadou neodvolatelnosti soudců, která je inherentní jejich nezávislosti.

Kompletní rozsudek je k dispozici v anglickém jazyce zde: <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=213766&pageIndex=0&doclang=en&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=1868333>

Odstoupení soudce Egilse Levitse

Dne 29. května 2019 zvolil XIII. Saeima (parlament Lotyšské republiky) p. Egilse Levitse prezidentem republiky. Pan Levits, který je soudcem Soudního dvora Evropské unie od 11. května 2004, z tohoto důvodu oznámil, že z funkce soudce Soudního dvora odstupuje s účinností ke dni 17. června 2019. Funkce prezidenta Lotyšské republiky se ujme dne 8. července 2019.

Odbor mezinárodních vztahů ČAK